

Школска 2015/2016. година
Републичко такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	На линији напиши име и презиме аутора књижевног дела <i>Канџонијер</i> . _____ (име и презиме аутора)																	
2.	На линији напиши назив најдоминантније звучне стилске фигуре коју препознајеш у следећем стиху. <i>Слово слави Саве сплете Силуан.</i> _____ (стилска фигура)																	
3.	У поље поред имена аутора упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Један наслов је вишак. <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>1.</td><td><i>Србија</i></td><td></td><td></td></tr><tr><td>2.</td><td><i>Отаџбина</i></td><td>Васко Попа</td><td></td></tr><tr><td>3.</td><td><i>Плава гробница</i></td><td>Оскар Давичо</td><td></td></tr><tr><td>4.</td><td><i>Манасија</i></td><td>Милутин Бојић</td><td></td></tr></table>	1.	<i>Србија</i>			2.	<i>Отаџбина</i>	Васко Попа		3.	<i>Плава гробница</i>	Оскар Давичо		4.	<i>Манасија</i>	Милутин Бојић		
1.	<i>Србија</i>																	
2.	<i>Отаџбина</i>	Васко Попа																
3.	<i>Плава гробница</i>	Оскар Давичо																
4.	<i>Манасија</i>	Милутин Бојић																
4.	Пажљиво прочитај наведене стихове и одговори на питања. <i>Кад су били гором путујући, Стиже урок на коњу ђевојку, Па говори до себе ђеверу: „О ђевере, Мандушићу Вуче! (...) Нек ме скину са добра коњица, Нек ме спусте на зелену траву; Љуто ме је забољела глава, Јарко ми је омрзнуло сунце, А црна ми земља омиљела.”</i>	<p>а) На линији испод напиши наслов дела из кога су наведени стихови. Води рачуна о правопису. _____ (наслов дела)</p> <p>б) Урок означава: 1) тачно одређење рока; 2) разроког јунака; 3) врсту проклетства.</p>																
5.	Заокружи слово испред тачног одговора. У теорији књижевности: а) тачка гледишта је појам повезан са позицијом приповедача; б) тачка гледишта је појам повезан са позицијом издавача; в) тачка гледишта је појам који одређује књижевна публика; г) тачка гледишта је појам који одређује књижевни јунаци.																	

6.	<p>Пажљиво прочитај понуђене одговоре и заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Сонет је песма од 14 стихова који су распоређени у три катрена и два терцета. б) Сонет је песма од 14 стихова који су распоређени у два катрена и три терцета. в) Сонет је песма од 14 стихова који су распоређени у два катрена и два терцета. г) Сонет је песма од 14 стихова који су распоређени у три катрена и три терцета.</p>	
7.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Ромео и Јулија, познати јунаци Вилијема Шекспира, не могу да остваре своју љубав због:</p> <p>а) верске нетрпељивости; б) заваде њихових породица; в) припадности различитим друштвеним сталезима; г) новчаних неприлика у којима су њихове породице.</p>	
8.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.</p> <p>а) Еп је саставни део епизоде. Т Н б) Романтизам се у српској књижевности појавио средином XIX века. Т Н в) Трагедија је настала у VIII веку пре Христа. Т Н г) <i>Српски рјечник</i> Вука Стефановића Караџића први пут је објављен 1852. године. Т Н</p>	
9.	<p>У наведеном низу књижевних дела Иве Андрића подвуци наслове три приповетке које се појављују у збирци <i>Деца</i>.</p> <p><i>КУЛА, ПРИЧА О КМЕТУ СИМАНУ, МОСТОВИ, НА ДРИНИ ЋУПРИЈА,</i></p> <p><i>ПАНОРАМА, ПРОКЛЕТА АВЛИЈА, КЊИГА, МОСТ НА ЖЕПИ</i></p>	
10.	<p>Допуни реченицу уписивањем речи које недостају тако да она буде тачна. <i>Идеш ли, роде?</i> потресно је питање и повик Реље Кнежевића, књижевног јунака из приповетке под насловом _____ коју је написао _____.</p>	
11.	<p>Поред имена сваког књижевног јунака напиши број који се односи на аутора у чијем делу се тај јунак појављује. Један писац је вишак.</p> <p>а) Пилип Бакљина _____ 1. Бранислав Нушић б) Танасије Јеличић _____ 2. Иво Андрић в) Вића _____ 3. Лаза Лазаревић г) Лазар _____ 4. Петар Кочић 5. Симо Матавуљ</p>	
12.	<p>На линији напиши теоријски назив за приповедача који поседује велико мноштво података о радњи и ликовима, па чак има увид и у њихове мисли.</p> <p>_____</p>	

13.	<p>Разврстај према броју римованих самогласника следеће парове речи у табелу: вечери – трепери; сплет – цвет; рука – лука; младости – радости; плам – сам; пита – скита; белија – делија; луг – друг; млада – када.</p> <table border="1" data-bbox="204 338 1433 495"> <thead> <tr> <th data-bbox="204 338 611 383">Мушка рима</th> <th data-bbox="611 338 1018 383">Женска рима</th> <th data-bbox="1018 338 1433 383">Дактилска (средња)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="204 383 611 416"></td> <td data-bbox="611 383 1018 416"></td> <td data-bbox="1018 383 1433 416"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 416 611 450"></td> <td data-bbox="611 416 1018 450"></td> <td data-bbox="1018 416 1433 450"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 450 611 495"></td> <td data-bbox="611 450 1018 495"></td> <td data-bbox="1018 450 1433 495"></td> </tr> </tbody> </table>	Мушка рима	Женска рима	Дактилска (средња)												
Мушка рима	Женска рима	Дактилска (средња)														
14.	<p>Повежи линијом реч из леве колоне са одговарајућим значењем из десне колоне. Једно значење је вишак.</p> <table data-bbox="204 618 1433 1111"> <tbody> <tr> <td data-bbox="204 618 957 663">целивати</td> <td data-bbox="957 618 1433 663">коњ беле боје</td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 685 957 730">дорат</td> <td data-bbox="957 685 1433 730">четкати</td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 752 957 797">хација</td> <td data-bbox="957 752 1433 797">љубити</td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 819 957 864">земан</td> <td data-bbox="957 819 1433 864">кројач</td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 887 957 931">терзија</td> <td data-bbox="957 887 1433 931">коњ мрке, тамнориђе боје</td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 954 957 999">тимарити</td> <td data-bbox="957 954 1433 999">време</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="957 1021 1433 1066">ходочасник</td> </tr> </tbody> </table>	целивати	коњ беле боје	дорат	четкати	хација	љубити	земан	кројач	терзија	коњ мрке, тамнориђе боје	тимарити	време		ходочасник	
целивати	коњ беле боје															
дорат	четкати															
хација	љубити															
земан	кројач															
терзија	коњ мрке, тамнориђе боје															
тимарити	време															
	ходочасник															
15.	<p>Подвуци ЧЕТИРИ мотива који чине основу тематике романа <i>Сеобе</i> Милоша Црњанског: ОДЛАЗАК И ПОВРАТАК РАТНИКА, БРАТОУБИСТВО, НЕВЕРСТВО, ТРГОВАЧКИ ПУТ, СМРТ СУПРУГЕ, ШПИЈУНАЖА, ЖЕНИДБА, ИЗДАЈА ДРЖАВЕ, БРАТОИЗДАЈСТВО.</p>															
16.	<p>На линији напиши назив руског манастира на Светој Гори у коме се замонашио Свети Сава.</p> <p>_____</p> <p>(назив манастира)</p>															
17.	<p>Попуни табелу како је започето.</p> <table border="1" data-bbox="204 1693 1433 1980"> <thead> <tr> <th data-bbox="204 1693 611 1738">Назив дела</th> <th data-bbox="611 1693 1018 1738">Име и презиме аутора</th> <th data-bbox="1018 1693 1433 1738">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="204 1738 611 1827"><i>Писмо мајци</i></td> <td data-bbox="611 1738 1018 1827"></td> <td data-bbox="1018 1738 1433 1827"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 1827 611 1895"></td> <td data-bbox="611 1827 1018 1895"></td> <td data-bbox="1018 1827 1433 1895">драмски спев</td> </tr> <tr> <td data-bbox="204 1895 611 1980"></td> <td data-bbox="611 1895 1018 1980">Антон Павлович Чехов</td> <td data-bbox="1018 1895 1433 1980"></td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Писмо мајци</i>					драмски спев		Антон Павлович Чехов				
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста														
<i>Писмо мајци</i>																
		драмски спев														
	Антон Павлович Чехов															

18.	<p>Зашто везир Јусуф на завршетку Андрићеве приповетке <i>Мост на Жети</i> одлучује да мост остави без хронограма? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Велики везир сматра да је неимар највише заслужан за подизање моста; б) Велики везир је свестан људске немоћи и због тога равнодушан и безвољан; в) Велики везир се плаши да због натписа не страда и зато одлучује да ћути; г) Велики везир није славољубив и због скромности не жели да се његово име помиње.</p>	
19.	<p>Следеће реченице из Андрићеве приповетке <i>Деца</i> поређај тако да сачињавају везани текст. Испред сваке реченице напиши редни број који јој одговара, како је започето.</p> <p>___ <i>Ту је требало ударити.</i> ___ <i>Тако је избегао ударац. Миле притрча. Настаде гужва.</i> <u>1.</u> <i>У једном тренутку, кад га је Палика пристигао и кад је требало да га удари посред главе, јеврејски дечак се неочекивано и некако комично сагну и баци свом тежином Палики у груди.</i> ___ <i>Док се Палика прибрао, дечак искористи тренутак, откиде се од њих, устрча оно неколико басемака и нађе се одједном лице у лице са мном. За један трен ока видех га пред собом, са узиднутим рукама, једна му подланица сва у крви, са забаченом главом као код самртника.</i> ___ <i>У том тренутку угледах први пут његово лице. Уста му напола отворена, усне беле, очи без погледа, разливене као вода, без икаква израза више, и одавно избезумљене.</i></p>	
20.	<p>Подвуци наслов дела које не припада наведеном низу. На линијама испод низа напиши по чему се одабрано разликује од осталих дела. Води рачуна о правопису.</p> <p><i>Живот и прикљученија, Житије Светог Симеона,</i></p> <p><i>Житије Светог Саве, Посланица Светог Саве игуману Спиридону</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	

Број бодова: _____

Прегледао/ла: _____

РЕШЕЊА: VIII РАЗРЕД РЕПУБЛИЧКИ НИВО

НАПОМЕНА: ТЕСТ СЕ ИСПУЊАВА ЋИРИЛИЦОМ; ОДГОВОРИ ОТВОРЕНОГ ТИПА МОРАЈУ БИТИ УСКЛАЂЕНИ СА ПРАВОПИСОМ.

Пит ање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање						
1.	Франческо Петрарка НАПОМЕНА: као тачни одговори не признају се било каква скраћивања имена и презимена.	1 бод						
2.	алитерација	1 бод						
3.	<table border="1"> <tr> <td>Васко Попа</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Оскар Давичо</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Милутин Бојић</td> <td>3</td> </tr> </table>	Васко Попа	4	Оскар Давичо	1	Милутин Бојић	3	Уколико су дата сва три тачна одговора, онда се даје 1 бод.
Васко Попа	4							
Оскар Давичо	1							
Милутин Бојић	3							
4.	а) Женидба Милића Барјактара б) 3) врсту проклетства	Све тачно – 1 бод Уколико ученик заокружи више од једног одговора, одговор се не признаје.						
5.	а) Тачка гледишта је појам повезан са позицијом приповедача.	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног одговора, одговор се не признаје.						
6.	в) Сонет је песма од 14 стихова који су распоређени у два катрена и два терцета;	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног одговора, одговор се не признаје.						
7.	б) заваде њихових породица;	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног одговора, одговор се не признаје.						
8.	а) Н б) Т в) Н г) Н	Све тачно – 1 бод						
9.	<u>КУЛА</u> <u>ПАНОРАМА</u> <u>КЊИГА</u>	1 бод Уколико је подвучено и нешто погрешно, онда се не добија бод.						
10.	<i>Кроз међаву</i> Петар Кочић НАПОМЕНА: као тачни одговори не признају се било каква скраћивања имена и презимена.	1 бод						
11.	а) 5 б) 3 в) 1 г) 2	Све тачно – 1 бод						

12.	свезнајући (приповедач, наратор)	1 бод												
13.	<table border="1"> <tr> <td>Мушка рима</td> <td>Женска рима</td> <td>Дактилска (средња)</td> </tr> <tr> <td>сплет – цвет</td> <td>рука – лука</td> <td>белија – делија</td> </tr> <tr> <td>луг – друг</td> <td>пита – скита</td> <td>вечери – трепери</td> </tr> <tr> <td>плам – сам</td> <td>млада – када</td> <td>младости – радости</td> </tr> </table>	Мушка рима	Женска рима	Дактилска (средња)	сплет – цвет	рука – лука	белија – делија	луг – друг	пита – скита	вечери – трепери	плам – сам	млада – када	младости – радости	Све тачно – 1 бод
Мушка рима	Женска рима	Дактилска (средња)												
сплет – цвет	рука – лука	белија – делија												
луг – друг	пита – скита	вечери – трепери												
плам – сам	млада – када	младости – радости												
14.	целивати – љубити дорат – коњ мрке, тамнориђе боје хација – ходочасник земан – време терзија – кројач тимарити – четкати	Све тачно – 1 бод												
15.	<u>ОДЛАЗАК И ПОВРАТАК РАТНИКА</u> <u>НЕВЕРСТВО</u> <u>СМРТ СУПРУГЕ</u> <u>БРАТОИЗДАЈСТВО</u>	1 бод Уколико је подвучено и нешто погрешно, онда се не добија бод.												
16.	(Свети) Пантелејмон (признаје се и Рустик/Рустикон)	1 бод												
17.	<table border="1"> <tr> <td>Назив дела</td> <td>Име и презиме аутора</td> <td>Књижевна врста</td> </tr> <tr> <td><i>Писмо мајци</i></td> <td>Сергеј Јесењин</td> <td>(лирска) песма (елегија)</td> </tr> <tr> <td><i>Горски вијенац</i></td> <td>Петар (II) Петровић Његош</td> <td>драмски спев</td> </tr> <tr> <td><i>Чиниоикова смрт (Вањка, Шала, Туга)</i></td> <td>Антон Павлович Чехов</td> <td>новела</td> </tr> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	<i>Писмо мајци</i>	Сергеј Јесењин	(лирска) песма (елегија)	<i>Горски вијенац</i>	Петар (II) Петровић Његош	драмски спев	<i>Чиниоикова смрт (Вањка, Шала, Туга)</i>	Антон Павлович Чехов	новела	Уколико је дато пет или свих шест тачних одговора, онда се даје један бод.
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста												
<i>Писмо мајци</i>	Сергеј Јесењин	(лирска) песма (елегија)												
<i>Горски вијенац</i>	Петар (II) Петровић Његош	драмски спев												
<i>Чиниоикова смрт (Вањка, Шала, Туга)</i>	Антон Павлович Чехов	новела												
18.	б) Велики везир је свестан људске немоћи и због тога равнодушан и безвољан;	1 бод												
19.	5. 2. 1. 3. 4.	1 бод се даје само за тачан редослед.												
20.	<i>Живот и прикљученија</i> Зато што дело Доситеја Обрадовића једино не припада средњовековној књижевности (прихвата се и образложење да се у свим делима сем подвученог помиње Свети Сава)	1 бод Уколико ученик подвуче више од једног наслова, одговор се не признаје.												